
Obsah

O autorech	9
Pár slov úvodem.....	11
1 Národní hospodářství a jeho předmět.....	13
1.1 Základní pojmy	13
1.2 Trh a tržní subjekty	15
1.3 Typy trhů.....	16
1.4 Tržní mechanismus a jeho fungování.....	16
1.4.1 Tržní mechanismus	16
1.4.2 Konkurence.....	18
1.5 Nedokonalosti tržního mechanismu	21
2 Národní hospodářství a jeho výkonnost.....	24
2.1 Výkon národního hospodářství	24
2.2 Ukazatelé národohospodářského výkonu.....	25
2.2.1 Hrubý domácí produkt a hrubý národní produkt.....	26
2.2.2 Hrubý vs. čistý produkt.....	27
2.2.3 Nominální vs. reálný HDP.....	28
2.2.4 Ukazatele blahobytu a udržitelného rozvoje	28
2.3 Měření hrubého domácího produktu.....	31
2.3.1 Produkční metoda	31
2.3.2 Výdajová metoda.....	32
2.3.3 Důchodová metoda.....	32
2.4 Porovnávání výkonnosti v mezinárodním měřítku	33
2.4.1 HDP na obyvatele v PPS (Index EU 27 = 100).....	34
2.5 Vývoj ukazatelů národohospodářské výkonnosti v ČR.....	35
2.5.1 Nominální vs. reálné HDP.....	35
2.5.2 Hrubý domácí produkt – objemové indexy	36
3 Ekonomický růst a hospodářské cykly.....	39
3.1 Ekonomický růst	39
3.2 Zdroje ekonomického růstu	40
3.3 Hospodářské cykly a jeho poruchy.....	41

3.3.1	Příčiny cyklického vývoje ekonomiky	43
3.4	Spotřeba a investice.....	45
3.4.1	Spotřeba.....	45
3.4.2	Investice.....	47
3.5	Ekonomické krize.....	48
3.5.1	Velká hospodářská krize.....	48
3.5.2	Ekonomická krize 2008–2010.....	50
3.5.3	Příčiny prohlubování krize.....	51
4	Peníze a bankovní soustava	54
4.1	Historie peněz.....	54
4.2	Peníze a měna	56
4.3	Druhy peněz – měnové agregáty	57
4.4	Funkce peněz.....	59
4.5	Fungování trhu peněz.....	60
4.5.1	Poptávka po penězích.....	60
4.5.2	Vliv úrokových sazeb na poptávku po penězích.....	60
4.5.3	Nabídka peněz	61
4.5.4	Bankovní soustava a nabídka peněz	62
4.5.5	Proces tvorby bankovních peněz.....	64
4.5.6	Úloha centrální banky při utváření peněžní nabídky	66
4.6	Peníze a inflace.....	69
4.6.1	Co je inflace.....	69
4.6.2	Měření inflace.....	69
5	Stát v tržní ekonomice	74
5.1	Hospodářská role státu.....	74
5.1.1	Tržní selhání.....	74
5.1.2	Netržní činnosti státu	77
5.1.3	Příčiny selhání státu.....	79
5.1.4	Oblasti hospodářské politiky	80
5.1.5	Typy hospodářské politiky	81
5.2	Cíle hospodářské politiky.....	82
5.3	Nástroje hospodářské politiky.....	84
5.4	Nositelé hospodářské politiky	85
5.5	Fáze hospodářského rozhodování.....	86
5.6	Účinnost hospodářské politiky.....	87

6 Fiskální hospodářská politika.....	89
6.1 Základní pojmy fiskální politiky.....	89
6.2 Rozpočtový proces.....	90
6.3 Státní rozpočet a jeho role v národním hospodářství.....	91
6.4 Rozpočtová skladba	92
6.5 Příjmy SR.....	99
6.5.1 Trendy v příjmech státního rozpočtu.....	100
6.6 Výdaje SR	101
6.6.1 Trendy ve výdajích státního rozpočtu	101
6.7 Deficit státního rozpočtu	102
6.7.1 Trendy deficitu státního rozpočtu v ČR	104
6.8 Státní dluh.....	104
6.8.1 Trendy státního dluhu v ČR	105
7 Měnová teorie a politika	108
7.1 Svět komoditních peněz.....	108
7.2 Vznik bankovních peněz.....	111
7.3 Systém dvoustupňového bankovníctví	116
7.4 Nabídka peněz	120
7.5 Poptávka po penězích a vliv peněz na ceny a produkci	126
7.6 Úroky.....	132
7.7 Centrální banka a měnová politika	135
7.8 Nezávislost centrálních bank.....	144
7.9 Měnový vývoj a politika v České republice	146
8 Národní hospodářství jako součást světové ekonomiky	151
8.1 Důsledky internacionalizace národního hospodářství.....	152
8.2 Význam zahraničního obchodu v malé ekonomice.....	155
8.3 Překážky mezinárodního obchodu.....	156
8.4 Měnový kurz	157
8.5 Ekonomická integrace a globalizace.....	161
8.5.1 Ekonomická integrace v Evropě.....	163

9 České země jako součást Rakouska-Uherska: Ekonomický vývoj českých zemí 1800–1918.....	165
9.1 Vývoj v českých zemích	171
9.2 Válečné hospodářství v letech 1914–1918	174
9.2.1 Výsledky války.....	175
10 Ekonomický zázrak uprostřed Evropy: Ekonomický vývoj Československa 1918–1938.....	177
10.1 Vznik Československé republiky	177
10.2 Měnový vývoj po vzniku ČSR.....	179
10.3 Měnová reforma.....	180
10.4 Stabilizace měnového vývoje.....	182
10.5 Založení centrální banky – Národní banky československé.....	184
10.6 Hospodářský a měnový vývoj v době hospodářské krize.....	185
10.7 Veřejné finance v ČSR.....	186
10.8 Nostrifikace akciových společností	187
10.9 Zahraněční obchod a vnější ekonomické vztahy v ČSR.....	188
11 Československo jako část německého válečného hospodářství: Hospodářský vývoj 1938–1945.....	192
12 Hospodářský vývoj Československa v letech 1945–1948	199
12.1 Politické a ekonomické důsledky II. světové války	199
12.2 Obnova národního hospodářství.....	201
12.3 Majetkové přeměny – znárodnění	204
12.4 Pozemková reforma.....	206
12.5 Měnová reforma.....	206
12.6 Vnější hospodářské vztahy Československa.....	208
13 Hospodářský vývoj Československa v letech 1948–1989	210
14 Zpátky k trhu: Ekonomický vývoj po roce 1989	217